

40571

Burak Dalgın
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Ekonomi Politikalarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 10.02.2026

Burak Dalgın
Balıkesir Milletvekili

Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasında 1996 yılından bu yana yürürlükte olan Gümrük Birliği (GB), 1963 Ankara Anlaşması ve 1973 Katma Protokol ile tesis edilen ortaklık rejiminin hukuki bir uzantısıdır. Söz konusu rejim, yalnızca ticari bir düzenleme değil; aynı zamanda Türkiye-AB ilişkilerinin hukuki ve siyasi zeminini oluşturan temel sütunlardan biridir.

Aradan geçen yaklaşık otuz yıllık süreye rağmen, Gümrük Birliği'nin hizmetler, tarım, kamu alımları ve dijital ekonomi gibi alanları kapsayacak şekilde güncellenmesine yönelik müzakereler 2016 yılından bu yana ilerleyememiştir. Bu durum, teknolojinin ve küresel ticaret yapısının hızla değiştiği bir dönemde Türkiye açısından artan uyum ve rekabet sorunlarını beraberinde getirmektedir.

Öte yandan AB'nin "Made in Europe" yaklaşımı, tedarik zincirlerinin AB içinde yoğunlaştırılması ve üçüncü ülkelerle ekonomik ilişkilerin yeniden yapılandırılması yönünde bir eğilime işaret etmektedir. Bu doğrultuda, AB ile Mercosur ülkeleri ve AB ile Hindistan arasında ayrı ayrı imzalanan ve kapsamlı piyasa erişimi hükümleri içeren Serbest Ticaret Anlaşmaları, Türkiye'nin Gümrük Birliği nedeniyle karşı karşıya olduğu yapısal asimetrisi yeniden gündeme taşımıştır.

Ayrıca, 2015 yılında %4 olan Schengen vizesi ret oranları, 2024'te %14,5 seviyesine çıkmıştır. AB ile yaşanan vize sorunu özellikle hizmet sektörümüzü etkilemiş ve sektörün küresel ekonomiye entegrasyonu önünde büyük bir engel teşkil etmektedir.

Bu bağlamda:

1. Gümrük Birliği kapsamında Türkiye'nin, AB'nin üçüncü ülkelerle imzaladığı serbest ticaret anlaşmalarına taraf olmaksızın pazar açmak zorunda kalmasının yarattığı yapısal asimetriyi gidermeye yönelik hangi somut politika araçları değerlendirilmektedir?
2. AB'nin sanayi politikası çerçevesinde benimsediği "Made in Europe" yaklaşımının, Türkiye'de üretim yapan firmaların AB pazarındaki rekabet gücü üzerindeki muhtemel ekonomik etkisi ne olacaktır?

Burak Dalgın
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Ekonomi Politikalarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

3. AB ile Hindistan arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında, Hindistan menşeli ürünlerin AB pazarına erişimi Türkiye açısından hangi sektörlerde rekabet baskısı yaratacaktır? Bu anlaşmanın Türkiye'nin Gümrük Birliği yükümlülükleri çerçevesinde doğuracağı dolaylı etkiler neler olacaktır?
4. AB ile Mercosur ülkeleri arasında imzalanan anlaşmanın, Türkiye'nin Gümrük Birliği yükümlülükleri çerçevesinde doğuracağı dolaylı etkiler neler olacaktır?
5. AB ile yürürlükte olan Gümrük Birliği'nin, mal ticaretinin yanı sıra iş insanları, lojistik firmaları ve hizmet sunucularının serbest dolaşımını fiilen gerektiren bir ekonomik bütünleşme rejimi olduğu dikkate alındığında; son yıllarda artan Schengen vizesi ret oranlarının Türkiye'nin ihracatı, ve hizmet ticareti üzerindeki etkileri ve bu etkileri ortadan kaldırmak için aldığınız tedbirler nelerdir?
6. Mevcut küresel ve bölgesel gelişmeler ışığında, Türkiye-AB Gümrük Birliği'nin güncellenmesine yönelik sürecin yeniden canlandırılması için önümüzdeki dönemde hangi diplomatik ve teknik adımların atılması planlanmaktadır?